

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

Східноєвропейський національний університет імені Лесі Українки

Кафедра педагогіки

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації

проф. Гаврилюк С. В. Протокол № 2 від
18. 10. 2017 р.

ПРОГРАМА

нормативної навчальної дисципліни

ВСТУП ДО СПЕЦІАЛЬНОСТІ

(назва дисципліни)

підготовки бакалавра

(назва освітнього ступеня)

спеціальності 012 Дошкільна освіта

(шифр і назва спеціальності)

освітньої програми (спеціалізації)

Дошкільна освіта

(шифр і назва спеціальності)

Програма навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» підготовки бакалавра, галузі знань 01 «Освіта», спеціальності 012 «Дошкільна освіта», за освітньої програмою *Дошкільна освіта*.

Розробник: Семенова Н. І., кандидат педагогічних наук, доцент.

Рецензент: Смолюк І. О., доктор педагогічних наук, професор.

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри педагогіки

(протокол № 2 від 14 вересня 2017 р.)

Завідувач кафедри: _____ (Смолюк І. О.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією педагогічного факультету

(протокол № 1 від 19 вересня 2017 р.)

Голова науково-методичної комісії педагогічного факультету _____ (Антонюк В. З.)
(підпис) (прізвище, ініціали)

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

1.

0

ПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Вступ до спеціальності»

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	012 Дошкільна освіта бакалавр Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 28 год.
ПНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 26 год.
		Самостійна робота 58 год.
		Консультації 8 год.
	Форма контролю: екзамен	

Таблиця 2

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Заочна форма навчання	012 Дошкільна освіта бакалавр Бакалавр	Нормативна
Кількість годин/кредитів 120 / 4		Рік навчання 1
		Семестр 1-ий
		Лекції 8 год.
ПНДЗ: немає		Практичні (семінарські) 8 год.
		Самостійна робота 90 год.
		Консультації 14 год.
	Форма контролю: залік	

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання навчальної дисципліни «Вступ до спеціальності» є засвоєння студентами знань про сутність та особливості педагогічної діяльності, ознайомлення з основними компетенціями вихователя, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного ВНЗ, видами навчальних занять у ВНЗ, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, формування вміння вчитися, потягу до самоосвіти та самовиховання протягом життя.

Предметом курсу є вивчення особливостей педагогічної діяльності, ознайомлення з основними компетенціями вихователя, особливостями професійно-педагогічної комунікації, структурою педагогічного ВНЗ, видами навчальних занять у ВНЗ, особливостями самостійної та наукової роботи студентів, формування вміння вчитися, потягу до самоосвіти та самовиховання протягом життя.

Об'єктом курсу є особливості навчання студентів у вузі та особливості професії педагога.

Методологія курсу ґрунтується на принципах системності; науковості, діяльно-творчого підходу до професійної підготовки педагогічних кадрів у галузі дошкільної освіти. Важливе значення має взаємозв'язок теоретичних знань та практичних умінь і навичок, які отримують студенти на практичних та семінарських заняттях, у процесі самостійної роботи.

Наукову основу дисципліни складають теоретичні розробки видатних педагогів та психологів, а також провідних сучасних вчених у галузі вищої школи. Зміст курсу «Вступ до спеціальності» висвітлює основні засади здобуття педагогічної професії та особливості професійної діяльності вихователя дошкільного навчального закладу.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

До кінця навчання студенти будуть компетентними у таких питаннях:

знатимуть:

- структуру, зміст, характер і специфіку їхньої майбутньої професійної діяльності;
- систему освіти України та зарубіжних країн і принципи їх побудови;
- форм форми навчання у вищому педагогічному закладі освіти, види і форми перевірки знань, умінь і навичок;
- форми і методи самостійної роботи з оволодіння даною спеціальністю;

вмітимуть:

- організувати свою навчальну діяльність;
- самостійно працювати з науковою, методичною літературою;
- організувати свою практичну діяльність.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Програма навчальної дисципліни складається з **трьох** змістових модулів:

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ I.

Особливості організації навчального процесу у вищому навчальному закладі

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ II.

Особливості професійної діяльності вихователя дітей дошкільного віку

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ III.

Ланка дошкільної освіти у системі освіти України

5. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Консульт.	Сам. роб.
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль I. Особливості організації навчального процесу у вищому навчальному закладі					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	7	2	-	1	4
Тема 2. Вища освіта за кордоном	6	-	2	-	4
Тема 3. Модернізація вищої освіти в Україні в контексті Болонського процесу	7	2	-	1	4
Тема 4. Особливості навчання у педагогічному ВНЗ	9	2	2	1	4
Тема 5. Кредитно-модульна система організації навчального процесу в СНУ імені Лесі Українки	8	2	2	-	4
Тема 6. Специфіка самостійної та наукової роботи студентів у ВНЗ	8	2	2	-	4
Змістовий модуль II. Особливості професійної діяльності вихователя дітей дошкільного віку					
Тема 7. Поняття педагогічної майстерності та педагогічної творчості	7	2	2	1	2
Тема 8. Характеристика професійно-педагогічної діяльності вихователя ДНЗ	9	2	2	1	4

Тема 9. Вимоги до особистості вихователя дітей дошкільного віку	8	2	2	-	4
Тема 10. Культура спілкування педагога	9	2	2	1	4
Тема 11. Самовиховання як засіб професійної підготовки фахівця дошкільної освіти	8	2	2	-	4
Змістовий модуль III. Ланка дошкільної освіти у системі освіти України					
Тема 12. Законодавство України в галузі дошкільної освіти	9	2	2	1	4
Тема 13. Проблеми розвитку дошкільної освіти в Україні	9	2	2	1	4
Тема 14. Дошкільна освіта зарубіжних країн	8	2	2	-	4
Тема 15. Основні типи ДНЗ в Україні та їх характеристика	8	2	2	-	4
Усього годин	120	28	26	8	58

Таблиця 3

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Усього	у тому числі			
		Лек.	Практ.	Консуьт.	Сам. роб.
Змістовий модуль I. Особливості організації навчального процесу у вищому навчальному закладі					
Тема 1. Система вищої освіти в Україні	8	1	-	1	6
Тема 2. Вища освіта за кордоном	7	-	1	-	6
Тема 3. Модернізація вищої освіти в Україні в контексті Болонського процесу	9	1	1	1	6
Тема 4. Особливості навчання у педагогічному ВНЗ	8	-	1	1	6
Тема 5. Кредитно-модульна система організації навчального процесу в СНУ імені Лесі Українки	9	1	1	1	6

Тема 6. Специфіка самостійної та наукової роботи студентів у ВНЗ	9	-	1	1	6
Змістовий модуль II. Особливості професійної діяльності вихователя дітей дошкільного віку					
Тема 7. Поняття педагогічної майстерності та педагогічної творчості	8	-	1	1	6
Тема 8. Характеристика професійно-педагогічної діяльності вихователя ДНЗ	8	-	1	1	6
Тема 9. Вимоги до особистості вихователя дітей дошкільного віку		1	-	1	6
Тема 10. Культура спілкування педагога	8	1	-	1	6
Тема 11. Самовиховання як засіб професійної підготовки фахівця дошкільної освіти	8	-	1	1	6
Змістовий модуль III. Ланка дошкільної освіти у системі освіти України					
Тема 12. Законодавство України в галузі дошкільної освіти	8	-		1	6
Тема 13. Проблеми розвитку дошкільної освіти в Україні	8	1	-	1	6
Тема 14. Дошкільна освіта зарубіжних країн	8	1	-	1	6
Тема 15. Основні типи ДНЗ в Україні та їх характеристика	8	1	-	1	6
Усього годин	120	8	8	14	90

6. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ

Таблиця 5

№ з/п	Тема
1.	Презентація основних документів, які регламентують процес підготовки сучасного спеціаліста з вищою освітою, за такими параметрами: 1) назва документа, рік створення; 2) мета, завдання документа;

	3) структура, характеристика основних розділів.
2.	Підготувати реферат на тему: "Вища освіта за кордоном" (на прикладі однієї з країн ближнього або дальнього зарубіжжя).
3.	Ознайомтеся зі змістом Болонської декларації і з'ясуйте напрями перетворень у галузі освіти на європейському просторі.
4.	1. Дізнайтеся про роботу студентського парламенту та профкому університету, познайомтеся з лідерами. Які функції вони виконують? 2. Підготуйте доповідь на тему "Історія спеціальності «Дошкільна освіта» СНУ імені Лесі Українки", або «Історія Педагогічного інституту СНУ імені Лесі Українки»
5.	Вивчіть Індивідуальний навчальний план студента спеціальності «Дошкільна освіта», випишіть основні положення щодо оцінювання навчальних досягнень.
6.	1. Складіть хронологію вашого робочого дня: ☐ Скільки часу витрачено на підготовку до занять? ☐ Скільки часу витрачено на дорогу до університету та додому? ☐ Скільки часу витрачено на відпочинок (прогулянка, спілкування з друзями перегляд телепрограм, читання художніх творів тощо). ☐ Скільки часу витрачено на спілкування з батьками? ☐ Скільки часу витрачено на господарську роботу вдома чи в гуртожитку? ☐ Скільки часу витрачено задарма? 2. Знайдіть в Інтернет-мережі інформацію про студентські педагогічні конференції на поточний навчальний рік. Які проблеми розглядаються? Кого запрошують до участі? Які вимоги до публікацій висувуються?
7.	1. Візьміть інтерв'ю у студентів старших курсів на тему "Що вас приваблює у професії вчителя?" (інтерв'ю береться за допомогою відеокамери, презентується на практичному занятті) 2. Розв'яжіть психолого-педагогічних ситуації, що потребують педагогічної творчості (придумати назву команд та девіз для змагань; розробити проект стіннівки до Дня здоров'я; придумати сценарій свята та ін.)
8.	Ознайомтеся із посадовою інструкцією вихователя днз та методиста днз та іншими працівниками дошкільного навчального закладу. Підготуйте доповідь-аналіз цих документів.
9.	Опрацюйте текст Положення про дошкільний навчальний заклад. Постанова Кабінету Міністрів від 12 березня 2003 р. № 305 і випишіть права та обов'язки вихователів дітей дошкільного віку.
10.	1. Користуючись книгою Д. Карнегі "Як здобувати друзів і впливати на людей", випишіть принципи, правила і способи: як поводитися з людьми; як сподобатися людям; як спонукати людину позитивно ставитися до ваших думок; як змінити думку людини, не викликаючи при цьому її обурення або образи. 2. Складіть "антипорадник" вихователя: "Як не потрібно спілкуватися з дітьми і до яких наслідків це призведе". Або розробіть поради "Як потрібно спілкуватися з дитиною".
11.	Творчий проєкт "Якою я уявляю себе через 5 років" або "Лист із майбутнього" (у формі педагогічного есе, творчо оформити, проілюструвати, або у формі презентації у Power Point; оцінюється експертами).
12.	Напишіть педагогічне есе (міні-твір) на одну із запропонованих тем: "Мій ідеал вихователя дітей дошкільного віку", "Образ вихователя в художній літературі".
13.	Підготуйте презентацію нормативно-правових документів України у галузі дошкільної освіти.
14.	Відшукайте в журналах «Дошкільне виховання» інформацію про проблеми

	сучасного дошкілля в Україні і запишіть матеріал тезами.
15.	Розробіть групову презентацію системи дошкільної освіти однієї з зарубіжних країн, представте її на практичному занятті.
16.	Виходячи з гіпотетичної позиції «Коли б директором ДНЗ (Міністром освіти і науки) був (була) я», змодельуйте дошкільний навчальний заклад III тисячоліття.

6 . ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ)

Кожному студенту необхідно самостійно виконати індивідуально-дослідне завдання, що складається з

1) написання реферату за індивідуально обраною темою. Реферат передбачає виклад матеріалу із запропонованої теми в обсязі 15 сторінок з обов'язковим висвітленням індивідуальної позиції автора щодо проблеми. Обов'язковими структурними компонентами реферату є: титульна сторінка (з вказівкою кафедри, теми, групи, прізвища та імені студента, року виконання), план, висновки, використана література.

Тематика індивідуально-дослідних завдань

1. Вища педагогічна освіта в Україні.
2. Професійне зростання педагога.
3. Сутність і функції педагогічної діяльності
4. Перспективи підготовки працівників дошкільного профілю в умовах ступеневої освіти.
5. Стратегічні завдання реформування вищої освіти.
6. Державна політика в галузі дошкільної освіти.
7. Особливості педагогічної професії.
8. Принципи і завдання дошкільної освіти.
9. Структура педагогічної діяльності.
10. Типологія дошкільних навчальних закладів.
11. Принципи та основні форми організації навчального процесу у ВНЗ.
12. Комплектування груп дошкільного навчального закладу.
13. Стилї педагогічної діяльності
14. Організація навчально-виховного процесу в днз.
15. Професійно зумовлені вимоги до особистості педагога.
16. Вимоги до змісту дошкільної освіти та його реалізація.
17. Роль особистісних якостей педагога.
18. Педагогічний імідж сучасного педагога.
19. Педагогічне спілкування. Його структура та функції.
20. Професіограма сучасного педагога.
21. Навчальний план. Структура та зміст навчального плану.
22. Права і обов'язки педагогічних працівників.
23. Навчальна програма. Структура та зміст навчальних програм.
24. Педагогічні здібності вихователя.
25. Педагогічний конфлікт та причини його виникнення.
26. Структура педагогічного спілкування.
27. Класифікація форм навчання у ВНЗ.
28. Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами Болонського процесу.
29. Самостійна робота студентів. Види самостійної роботи студентів.
30. Права і обов'язки студентів.

31. Робота майбутнього педагога з книгою.
32. Лекція. Види лекцій.
33. Умови ефективності організації самостійної роботи студентів.
34. Практичне заняття. Семінарське заняття.
35. Вищий педагогічний навчальний заклад і організація навчально-виховного процесу у ньому.
36. Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього педагога.
37. Контроль знань студентів. Його функції та значення.
38. Бюджет часу студентів. Структура бюджету часу.
39. Система суспільного дошкільного виховання.
40. Суспільне дошкільне виховання - першочергова ланка в системі дошкільної освіти.
41. Сутність педагогічного спілкування.
42. Педагогічний досвід та творчість педагога.
43. Структура педагогічного спілкування.
44. Сучасна система підготовки вихователя дошкільного закладу.
45. Стилї педагогічного спілкування.
46. Основні форми педагогічної практики в університеті, особливості змісту та її організації. Базис педагогічної практики.
47. Культура навчальної праці студента.
48. Ступенева підготовка за спеціальністю «Дошкільна освіта».
49. Професіограма вихователя дитини.
50. Гігієна розумової праці студента.
51. Консультація. Види консультацій. Особливості роботи з довідковою літературою.
52. Режим дня студента.
53. Характеристика дошкільного навчального закладу.
54. Техніка розумової праці студента.
55. Професійне самовиховання у системі підготовки майбутнього педагога.
56. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
57. Професійна компетентність майбутнього педагога
58. Самовиховання в системі підготовки майбутнього педагога.
59. Інтерактивні методи навчання майбутніх педагогів.
60. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога.
61. Шляхи вдосконалення системи підготовки фахівців дошкільної освіти.

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 6

Модуль 1															Модуль 2			Загальна кількість балів
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3				МКР1	МКР2	МКР3	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
-	3	-	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	4	20	20	20	100

Таблиця 6

Модуль 1															Модуль 2	Модуль 3		Загальна кількість балів
Змістовний модуль 1						Змістовний модуль 2					Змістовний модуль 3				ІНДЗ	МКР1	МКР2	
Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т	Т				
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15				
-	5	5	5	5	5	5	5	-	-	5	-	-	-	-	20	20	20	100

Шкала оцінювання (національна та ECTS)

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для екзамену, курсової роботи (проекту), практики
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
75 - 81	C	
67 -74	D	Задовільно
60 - 66	E	
1 – 59	Fx	Незадовільно

Критерії оцінювання

90-100 балів («відмінно»). Глибоке оволодіння вузловими питаннями по темах. Системне, усвідомлене використання даної інформації. Встановлення причинно-наслідкових зв'язків між окремими змістовими блоками. Вільна орієнтація і використання

необхідного категорійно-понятійного апарату при розкритті проблеми. Мова чітка і логічна. Здатність до аналітико-узагальнюючого викладу питання, вміння формулювати висновки і пропозиції по суті проблеми.

82-89; 75-81 балів («добре»). В цілому цілісне, усвідомлене оволодіння матеріалом, віднесеним до даного питання. В окремих випадках рівень засвоєння інформації недостатній. Аргументація при відповідях на питання, логічність і взаємозв'язок у викладі матеріалу дещо знижені. Відчуває труднощі при відповідях на питання, у формулюванні узагальнень і висновків.

67-74; 60-66 балів («задовільно»). Фрагментарне, несистемне відтворення інформації. Наводить лише окремі складові питання, без необхідного усвідомлення і взаємозв'язку.

1-59 балів («незадовільно»). Необхідним категорійно-понятійним апаратом магістрант не володіє. Робить безуспішні спроби висвітлення питання на репродуктивному, механічному рівні. Не розуміє змісту питання, відповідає не по суті.

8. Список рекомендованої літератури

1. Аминов Н. А. Диагностика педагогических способностей / Под общ. ред. М. Р. Гинзбурга. - М.: Институт практической психологии. - Воронеж: МОДЭК, 1997.
2. Андреев О. А. Учимся читать быстро. Первая ступень обучения. Программа "Доминанта" / О. А. Андреев. - Минск: Университетское, 2002.
3. Арват Ф. С., Коваленко Є. І., Кириленко С. В., Щербань П. М. Культура спілкування: Навч.-метод. посіб. - К.: ІЗМН, 1997.
4. Аркадьєва-Берлин Н. Г. Как научиться быстро читать. Само учитель. - М.: РИПОЛ, 2005.
5. Артемчук Г. І. Методика організації науково-дослідної роботи: Навч. посіб. для студ. та викл. вищих навч. закладів / Г. І. Артемчук, В. М. Курило, П. М. Кочерган. - К.: Форум, 2000.
6. Базова програма розвитку дитини дошкільного віку "Я у Світі" / наук. ред. та упоряд. О.Л. Кононко. - К.: Світлич, 2008.-430 с.
7. Базовий компонент дошкільної освіти України: Науковий керівник: А. М. Богуш— К.: Видавництво, 2012. - 26 с.
8. Байкова Л. А., Гребенкина Л. К. Педагогическое мастерство и педагогические технологии / Под ред. Л. А. Байковой, Л. К. Гребенкиной - М.: Педагогическое общество России, 2000.
9. Бакнолл К. Как учиться в университете. Практическое руководство по курсу академического образования. - Челябинск: Урал ЛТД, 1999.
10. Бодина Е. А, Асцеулова К. Педагогические ситуации: Пособие для преподавателей средних школ. - М.: Школьная пресса, 2000. - 96 с.
11. Болсун С. Модель ідеального вчителя // Рідна школа. - 1999. -№ 2.
12. Введение в педагогическую деятельность: Уч. пособие для студ. высш. пед. учебн. заведений / А. С. Роботова, Т. В. Леонтьева, И. Г. Шапошникова и др. - М.: Изд. центр "Академия", 2000.
13. Введение в специальность: Уч. пособие для студ. пед. институтов / Л. И. Рувинский, В. А. Кан-Калик, Д. М. Гришин и др. - М.: Просвещение, 1988.
14. Волкова Н. В. Професійно-педагогічна комунікація: Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. - К.: ВЦ "Академія", 2006.

15. Впровадження ECTS в українських університетах: Методичні матеріали. - Львів: Львівська політехніка, 2006.
16. Герасимова О. А. Комплекс методик для личностно-професійного самопізнання майбутнього вчителя. - К.: ООО "Міжнародне фінансове агентство", 1997.
17. Грехнев В. С. Культура педагогічного спілкування. - М.: Просвещение, 1990.
18. Данилова В. Як стати собою. Психотехніка індивідуальності: Посібник для самоосвіти. - Х.: РНП "Оригінал", ІМП "Рубікон", 1994.
19. Данилова Г. Акмеологічна модель педагога в ХХІ столітті // Рідна школа. - № 7. - 2003.
20. Державна національна програма "Освіта" (-Україна ХХІ ст>). - К.: Радуга, 1999.
21. Державна програма "Вчитель" // Директор школи. - 2002. - № 21-24.
22. Дистанційне навчання: Уч. посібник для студентів педагогічних вузів / Ред. Е. С. Полат. - М.: Владос, 1998.
23. Дитина: Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку / Ред. Н. Лебідь, Г. Пилипчук. - К.: Богдана, 2010. - 327 с.
24. Елканов С. Б. Основи професійного самовиховання майбутнього вчителя. - М.: Просвещение, 1989.
25. Журавлев В. И. Основи педагогічної конфліктології: Учебник. - М.: Роспедагогічне агентство, 1995.
26. Закон України "Про вищу освіту" // Освіта. - 2002. - 20-27 лютого.
27. Закон України "Про дошкільну освіту". - К.: Ред. журн. "Дошкільне виховання", 2001. - 56 с.
28. Істратова О. Н. Психодіагностика: колекція найкращих тестів: Психологічний практикум. - Ростов-на-Дону: Фенікс, 2005. - 375 с.
29. Як покращити свою пам'ять / Авт.-сост. А. В. Польської. - Мінськ: Харвест, 2003.
30. Кан-Калік В. А. Учителю про педагогічне спілкування: Книга для вчителя. - М.: Просвещение, 1987.
31. Козловський О. В. Швидкочитання: 800 слів за хвилину. Як одержувати максимум інформації при мінімумі витрат часу. - Донецьк: ТОВ ВКФ "БАО", 2004.
32. Коментар до Базового компонента дошкільної освіти в Україні: [навч. метод. посіб.] / наук. ред. О. Л. Кононко. - К.: Ред. журн. "Дошкільне виховання", 2003. - 243 с.
33. Коноваленко С. В. Як навчитися думати швидше і запам'ятовувати краще. - М.: ЕКСМО, 2004.
34. Конституція України. - К.: Українська правнича фундація, 1996. - 55 с.
35. Кузнецов И. Н. Інтернет в навчальній і науковій роботі: Практичне посібник. - М.: Дашков і К, 2002.
36. Кукушин В. С. Введення в педагогічну діяльність: Уч. посібник. - Ростов-на-Дону: Вид. центр "Март", 2002. (Серія "Педагогічне навчання").
37. Культура спілкування: Навч.-метод. посіб. / Ф. С. Арват, Є. І. Коваленко, С. В. Кириленко, П. М. Щербань - К.: ІЗМН, 1997. - 328 с.
38. Лапп Д. Улучшаем пам'ять в будь-якому віці. Искусство помнить и забывать. - СПб.: Питер, 1995.
39. Лезер Ф. Рациональное чтение. Более быстрое и основательное. - М., 1980.
40. Леонтьев А. А. Педагогічне спілкування. - 2-е изд., перераб. и доп. - М.: Нальчик: Эль-Фа, 1996.
41. Малайко: Програма виховання і навчання дітей дошкільного віку / Ред. З. П. Плохій. - К., 1999. - 150 с.
42. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Лекції і практичні заняття. Навч.-метод. посіб. для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. - Вид. 2-ге, перераб. і доп. - Т.: ТИПУ, 2007.

43. Мешко Г. М. Вступ до педагогічної професії: Практикум. Навч. посіб. для студентів вищих навчальних закладів. - Т.: ТИПУ, 2008.
44. Мищериков В. А., Ермоленко М. Н. Введение в педагогическую деятельность: Уч. пособие для студ. пед. учебн. заведений. - М.: Пед. общество России, 2002.
45. Мороз О. Г., Сластьонін В. О., Філіпенко Н. І. Підготовка майбутнього вчителя: зміст та організація: Навч. посіб. - К., 1997.
46. Мостова І. Першокурснику: поради психолога. - к.: ТанDEM, 2000.
47. Мудрість учіння. Кроки до успіху / Упоряд. Г. С. Сазоненко. - К.: Магістр, 1995.
48. Національна доктрина розвитку освіти // Освіта України. - 23 квітня 2002. - № 33.
49. Оржеховська В. М., Хітько Т. В., Кириленко С. В. Посібник з самовиховання. - К., 1996.
50. Орлов А. А., Агафонова А. С. Введение в педагогическую деятельность: Практикум: Учеб.-метод. пособ. для студ. высш. пед. учеб. заведений. - М.: Издательский центр "Академия", 2004. - 256 с.
51. Основні засади розвитку вищої освіти України в контексті Болонського процесу: Досвід впровадження кредитно-модульної системи організації навчального процесу у Тернопільському національному педагогічному університеті ім. В. Гнатюка / За ред. В. В. Грубінка. - Т.: Вид-во ТИПУ, 2005. - Ч. 3.
52. Педагогічна майстерність: Підручник / І. А. Зязюн та ін. - К.: Вища школа, 1997.
53. Поніманська Т.І. Дошкільна педагогіка: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. - К.: „Академвидав“, 2004. - 456 с.
54. Практикум з педагогіки: Навч. посіб. - 3-тє вид., перероб. і доп. / За заг. ред. О. А. Дубасенюк. - К.: Центр навчальної літератури, 2004. - 464 с.
55. Про впровадження Програми розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт». Наказ МОН України від 23.11.2010 №1111 // Палітра педагога. - 2010.- №6.- С.3.
56. Програма розвитку дітей старшого дошкільного віку «Впевнений старт» // Палітра педагога. - 2010.- №4.- С.4-26.
57. Профессионально-ориентированное чтение в познавательной, учебной, научно-исследовательской и общественно-политической работе студентов: Методические рекомендации. - Пермь, 1986.
58. Пунский В. О. Азбука учебного труда. - М.: Просвещение, 1988.
59. Раченко И. П. НОТ учителя. - М.: Просвещение, 1989. Рейс Ф. Секрети успішного навчання: практичні поради для студентів / Пер. з англ. О. Іладкого. - Львів: Свічадо, 2006.
60. Рогов Е. И. Личность в педагогической деятельности. - Ростов-на-Дону, 1994.
61. Рувинский Л. И. Самовоспитание личности. - М.: Мысль, 1984.
62. Рыбакова М. М. Конфликт и взаимодействие в педагогическом процессе: Книга для учителя. - М.: Просвещение, 1991.
63. Святовец В. Ф. Алгоритми виховання: педагогічні етюди та оповідання. - К.: Радянська школа, 1989. - 206 с.
64. Синиця І. О. Педагогічний такт і майстерність учителя. - К.: Радянська школа, 1981.
65. Слово про вчителя / Упоряд. і авт. вст. ст. О. Т. Губко. - К.: Радянська школа, 1985.
66. Сухомлинський В. О. Виховання і самовиховання / Збірник творів: У 5-ти т. - Т. 5.
67. Сухомлинський В. О. Сто порад учителю / Вибрані твори: У 5-ти т. - К., 1976.- 1 2.
68. Томан І. Як удосконалити самого себе: Пер. з чес. - К.: Політвидав України, 1984.

69. Трухін І. О., Шпак О. Т. Основи шкільного виховання: Навч. посіб. - К.: Центр навчальної літератури, 2004.
70. Туріщева Л. В. Психологія управління. Мушинський В. П. Психологічний портрет вчителя. - Х.: Основа, 2005. -160 с.
71. Фіцула М. М. Вступ до педагогічної професії: Навч. посіб. для студентів вищих педагогічних закладів освіти. - Т.: Навчальна книга "Богдан", 2003.
72. Цимбалюк І. М. Психологія спілкування: Навч. посіб. - К.: ВД "Професіонал", 2004.
73. Шевченко Л. Я. Практическая педагогическая этика. - М.: Собор, 1997.
74. Ясулайтіс В. А. Дистанційне навчання: Методичні рекомендації.- К.: МАУП, 2005.

ІНТЕРНЕТ РЕСУРСИ

www.education.gov.ua – сайт Міністерства освіти і науки України.

www.tnpu.edu.ua – сайт Тернопільського національного педагогічного університету ім. Володимира Гнатюка.

www.nbuv.gov.ua – сайт Національної бібліотеки ім. В. Вернадського.

www.eeup.edu.ua – сайт Східноєвропейського національного університету ім. Лесі

8. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЕКЗАМЕНУ

1. Вища педагогічна освіта в Україні.
2. Професійне зростання педагога.
3. Сутність і функції педагогічної діяльності
4. Перспективи підготовки працівників дошкільного профілю в умовах ступеневої освіти.
5. Стратегічні завдання реформування вищої освіти.
6. Державна політика в галузі дошкільної освіти.
7. Особливості педагогічної професії.
8. Принципи і завдання дошкільної освіти.
9. Структура педагогічної діяльності.
10. Типологія дошкільних навчальних закладів.
11. Принципи та основні форми організації навчального процесу у ВНЗ.
12. Комплектування груп дошкільного навчального закладу.
13. Стили педагогічної діяльності
14. Організація навчально-виховного процесу в днз.
15. Професійно зумовлені вимоги до особистості педагога.
16. Вимоги до змісту дошкільної освіти та його реалізація.
17. Роль особистісних якостей педагога.
18. Педагогічний імідж сучасного педагога.
19. Педагогічне спілкування. Його структура та функції.
20. Професіограма сучасного педагога.
21. Навчальний план. Структура та зміст навчального плану.
22. Права і обов'язки педагогічних працівників.
23. Навчальна програма. Структура та зміст навчальних програм.
24. Педагогічні здібності вихователя.
25. Педагогічний конфлікт та причини його виникнення.
26. Структура педагогічного спілкування.
27. Класифікація форм навчання у ВНЗ.
28. Модернізація вищої освіти в Україні згідно з вимогами Болонського процесу.
29. Самостійна робота студентів. Види самостійної роботи студентів.
30. Права і обов'язки студентів.
31. Робота майбутнього педагога з книгою.
32. Лекція. Види лекцій.
33. Умови ефективності організації самостійної роботи студентів.
34. Практичне заняття. Семінарське заняття.
35. Вищий педагогічний навчальний заклад і організація навчально-виховного процесу у ньому.
36. Педагогічна практика в системі підготовки майбутнього педагога.
37. Контроль знань студентів. Його функції та значення.
38. Бюджет часу студентів. Структура бюджету часу.
39. Система суспільного дошкільного виховання.
40. Суспільне дошкільне виховання - першочергова ланка в системі дошкільної освіти.

41. Сутність педагогічного спілкування.
42. Педагогічний досвід та творчість педагога.
43. Структура педагогічного спілкування.
44. Сучасна система підготовки вихователя дошкільного закладу.
45. Стили педагогічного спілкування.
46. Основні форми педагогічної практики в університеті, особливості змісту та її організації. Бази педагогічної практики.
47. Культура навчальної праці студента.
48. Ступенева підготовка за спеціальністю «Дошкільна освіта».
49. Професіограма вихователя днз.
50. Гігієна розумової праці студента.
51. Консультація. Види консультацій. Особливості роботи з довідковою літературою.
52. Режим дня студента.
53. Характеристика дошкільного навчального закладу.
54. Техніка розумової праці студента.
55. Професійне самовиховання у системі підготовки майбутнього педагога.
56. Наукова робота студентів у системі професійної підготовки.
57. Професійна компетентність майбутнього педагога
58. Самовиховання в системі підготовки майбутнього педагога.
59. Інтерактивні методи навчання майбутніх педагогів.
60. Технологія професійного самовиховання майбутнього педагога.
61. Шляхи вдосконалення системи підготовки фахівців дошкільної освіти.